

तत्कुमारीणाम् (obj.) M. 3, 54. — 2) f. °णा dass. AK. 2, 7, 84. H. 447. तामर्हणाम् — प्रतिगृह्य N. 25, 3. भवतो प्रभूताः आवका अर्हणा कुर्वन्ति PAÑK. 236, 24. तस्मै — अर्हणामर्हते चक्रः RAGH. 1, 55. शिष्यवर्गपरिकल्पितार्हणम् — तपोवनम् 11, 23. — 3) अर्हणा (instr.) adv. nach Gebühr, nach Vermögen: आदृढ्यान्त्यादिर्पुत्रस्य केतुर्हणा RV. 1, 127, 6. नृचर्तसो अर्हणो वृद्धेवोसो अमृतवर्मानसुः 10, 63, 4. प्र ये न्वस्पर्हणा ततन्निरे पुत्रं वर्षं नृपदेनेषु कारवः 92, 7.

अर्हव (von अर्ह) n. die Würdigkeit zu Etwas: वेदार्हत्वं ममेच्छता KATHAS. 2, 74.

अर्हत् (part. praes. von अर्ह) 1) adj. a) *verdienend, Ansprüche auf Etwas (acc.) habend* RV. 1, 94, 1. 2, 3, 3. 5, 7, 2. statt des verb. fin. P. 3, 2, 133. अर्हन्निह भवान्विद्याम् Sch. — b) *vermögend, dürfend* RV. 2, 3, 1. 5, 32, 5. 10, 2, 2. 99, 7. — c) *würdig, subst. ein Würdiger* H. an. 2, 157. MED. t. 84. तद्यथैवादे मनुष्यराज आगते अन्यस्मिन्वार्हत्पुत्राणां वा वेदते वा तद्वते AIT. BR. 1, 15. ÇAT. BR. 3, 4, 1, 3, 6. Ind. St. 1, 31. RAGH. 1, 55. 5, 11. KUMĀRAS. 6, 56. ÇĀK. 112. अर्हत्तम् überaus ehrwürdig M. 3, 128. अर्हत्तु DRAUP. 6, 20. — d) *gelobt (स्तुत)* ÇABDAR. im ÇKDR. — 2) m. a) *ein Buddha* TRIK. 1, 1, 10. H. Ç. 81. MED. t. 84. — b) *die höchste Würde in der buddh. Hierarchie (लपणक)* MED. t. 84. BURN. Intr. 294. Lot. de la b. l. 287. — c) *ein Arhant oder Obergott bei den Gāina* H. 24. fgg. an. 2, 157. देवो अर्हन् (v. l. अर्हतो देवः) VARĀH. BRH. S. 58, 45 in Verz. d. B. H. 246; vgl. auch No. 964.

अर्हत्त (von अर्ह) 1) adj. *würdig* ĠAṬĀDH. im ÇKDR. — 2) m. a) *ein Buddha* ebend. und MED. t. 84. — b) *ein buddh. Bettler* ebend. — c) *Çiva* ÇABDAR. im ÇKDR.

अर्हयोश्चि m. N. pr. Verz. d. B. H. 58, 1.

अर्हरिषणि adj.: (इन्द्रः) *इयति रेणु वृद्धेरिषणिः* RV. 1, 56, 4. nach Padap.: अर्हरि + त्वनि, SĀJ.: *Geschrei der Feinde erregend*. Besser wohl als unvollständig redupl. Form von रृष् (nach der Analogie von प्रुष्वैनि, गुर्वैणि, दध्वैणि) aufzufassen und demnach durch *lustig, ausgelassen, tobend* zu übersetzen.

अर्ह्य (von अर्ह) adj. *würdig: स्तेतुम् gelobt zu werden* Vop. 26, 25, v. l. अर्ह्य अर्हति *schmücken; genügen, gewachsen sein; abwehren* DHĀTUP. 15, 8. — Eine zur Erklärung von अलम् erfundene Wurzel.

अल n. 1) *Stachel des Scorpions* H. 1211. — 2) = अल, = *हरिताल* Auripigment RATNAM. im ÇKDR. und Sch. zu AK. 2, 9, 104.

अलक 1) m. n. *Haarlocke, lockiges Haar* AK. 2, 6, 2, 47. H. 569. an. 3, 3 (m.). MED. k. 40. केशस्य च पुष्पाणि कोणामय्य राघवः । अलकं पूरयामास मैथिल्याः R. 2, 96, 20. KĀURAP. 4. AMAR. 3. RAGH. 1, 42. 4, 54. 6, 23. MEGH. 64. 66. 68. 82. 88. 93. PAÑK. I. 225. अलकाल MEGH. 8. am Ende eines adj. comp. f. आ MĀKĀH. 86, 19. VIKR. 53. KUMĀRAS. 3, 55. — 2) m. = *अलक* ein toller Hund RĀJAM. zu AK. 2, 10, 22 im ÇKDR. — 3) f. °का gaṇa *लपिकादि*. a) *ein junges Mädchen von 8 bis 10 Jahren* ÇABDAR. im ÇKDR. Vgl. अलकनन्दा. — b) *Kuvera's Stadt* AK. 1, 1, 1, 66. H. 190. an. 3, 4. MED. k. 40. KUMĀRAS. 6, 37. MEGH. 64. KATHAS. 19, 107. HARIV. 6800. Vop. 3, 21.

अलकनन्दा (अ + न) f. 1) *ein junges Mädchen* TRIK. 2, 6, 1. — 2) *Bein. der Gaṅgā* RATNAM. im ÇKDR. ein Quellstrom der Gaṅgā VP. 170.

229. die Nalini LIA. 1, 49. 843, N. 2. देवेषु गङ्गा गन्धर्व प्राप्तिपत्यलकनन्ताम् MBH. 1, 6456.

अलकप्रभा (अ + प्र) f. *Kuvera's Stadt* ÇABDAR. im ÇKDR.

अलकप्रिय (अ + प्रि) m. N. einer Pflanze ĠAṬĀDH. im ÇKDR. Terminalia tomentosa W. u. A. (s. अशन) WILS.

अलकम् adv. *umsonst, für nichts: यदेनं प्रणोत्पत्यलकं प्रणोति* RV. 10, 71, 6. रेकु पदमलकमा जगन्त्य 108, 7.

अलकाधिप (अलका + अधिप) m. ein Bein. Kuvera's ĠAṬĀDH. im ÇKDR.

अलकाधिपति (अ + अधि) m. dass. Suçr. 2, 283, 7.

अलकेश्वर (अ + ईश्वर) m. dass. RAGH. 19, 15.

अलक्त m. nach Einigen ein rothes Baumharz, nach Andern die Cochenille oder der rothe Saft derselben AK. 2, 6, 2, 26. TRIK. 3, 3, 244. H. 686. अलक्तरसरक्ताभावलक्तरसवर्जिता । अद्यापि चरणी तस्याः पद्मकोशमप्रभौ ॥ R. 2, 60, 18. — Vgl. d. folg. W.

अलक्तक m. dass. H. 686. Sch. HĀR. 159. HALĀJ. und ĠAṬĀDH. im ÇKDR. त्विपः कृतार्थाः पुरुषं निरर्थं निष्पीडितालक्तकवत्पजति MĀKĀH. 63, 5 = PAÑK. I. 209. अलक्तको यथा रक्ता निष्पीड्यः 161. चिरैस्कितालक्तकपालेन KUMĀRAS. 5, 34. अलक्तकाङ्कानि पदानि 68. 7, 58. VIKR. 79. विम्बाधरालक्तकः MĀLAY. 30, 1. सालक्तक adj. AMAR. 32. 86. n.: *तया च तस्य प्राप्तस्य तत्राभिज्ञानमिद्वये । पुत्रकस्य प्रमुत्तस्य न्यस्तं वासस्पत्यलक्तकम्* (so ist zu lesen) ॥ KATHAS. 3, 71.

1. अलक्ताणा (3. अ + ल) n. *ein böses, Unglück verheissendes Zeichen* M. 4, 156.

2. अलक्ताणी (wie eben) adj. f. आ *ohne Zeichen, ohne Merkmale* ÇAT. BR. 7, 2, 1, 7. 13, 8, 2, 6. 8. KĀTJ. ÇR. 17, 1, 23. 21, 4, 9. M. 1, 5. *ohne glückliche Zeichen, Unheil bringend* TRIK. 3, 1, 2. क्लेशावहा भर्तुरलक्ताणां सीता RAGH. 14, 5.

अलक्षित (3. अ + ल) adj. 1) *ungesehen, unbemerkt* Hip. 1, 7. — 2) *ungezeichnet, ohne Merkzeichen*: गौः ÇAT. BR. 3, 3, 2, 16. KĀTJ. ÇR. 7, 6, 14.

अलक्ष्मी (3. अ + ल) f. nom. *अलक्ष्मीम्*. 1) *böses Geschick, auch personif.* AK. 1, 2, 2, 2. TRIK. 1, 2, 7. H. 1380. ईदृशीयं ममालक्ष्मीर्निर्दक्षि पावकम् R. 3, 72, 25. NIR. 6, 30. Suçr. 2, 161, 10. 17. 419, 16. HARIV. 3279. — 2) *Noth, Armuth* DURGA zu NIR. 6, 30.

अलक्ष्य (3. अ + ल) 1) adj. a) *unsichtbar* KATHAS. 24, 8. VET. 30, 11. — b) *unbezeichnet, nicht angezeigt*; davon nom. abstr. *अलक्ष्यत्व* SĀH. D. 30, 21. — c) *ohne besondere Zeichen, unansehnlich*: *अलक्ष्यजन्मता* KUMĀRAS. 5, 72. — 2) m. N. einer Waffe R. 1, 30, 5.

अलखान m. N. pr. eines Königs von Gurūgarā RĀGĀ-TAR. 3, 149. 154.

अलगर्द 1) m. *eine Schlange von der Gattung der द्विकिर, eine Waserschlange* AK. 1, 2, 2, 6. H. 1305. Suçr. 2, 263, 10. — 2) f. °दा *ein giftiger Blütel*: *रोमशा महापाश्री कृष्णमुष्यलगर्दा* Suçr. 1, 40, 12. — Vgl. अलगर्ध, अलीगर्द.

अलगर्ध m. = *अलगर्द* TRIK. 1, 2, 3.

अलग्ग (3. अ + ल von लग्) adj. *unzusammenhängend sprechend, stammelnd*: *अलग्गमिव ह वै वाग्देव्यन्मनो न स्यात्* ÇAT. BR. 3, 2, 4, 11.

अलगु (3. अ + ल) adj. *nicht kurz, lang* (von einer Silbe) ÇRUT. 44.

अलंकरण (von कर् mit अलम् n. ÇABDAR. im ÇKDR. 1) *das Zurüsten*,